

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β΄

Πολλά ρήματα σχηματίζουν τον αόριστο από το θέμα με τις ολικές καταλήξεις του αντίστοιχου παρατατικού στην οριστική και του αντίστοιχου ενεστώτα στις άλλες εγκλίσεις.

Ο αόριστος αυτός λέγεται (ενεργητικός ή μέσος) **αόριστος δεύτερος**.

Ο αόριστος β΄ **δεν έχει -σ-**, π.χ. ἔ-παθ-ον, ἔ-τυχ-ον, ἐ-γεν-όμην, ἤγαγ-όμην.

Ο αόριστος β΄ σχηματίζεται από τη ρίζα του ρήματος, που είναι πάντα βραχεία: πχ. λείπω → ἔ-λῖπ-ον, λίπε.

Ενεργητικός αόριστος β΄

οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική	απαρέμφατο	μετοχή
ἔβαλ-ον	βάλ-ω	βάλ-οιμι	–		
ἔβαλ-ες	βάλ-ῃς	βάλ-οις	βάλ-ε		βαλ-ών
ἔβαλ-ε	βάλ-ῃ	βάλ-οι	βαλ-έτω	βαλ-εῖν	βαλ-οὔσα
ἐβάλ-ομεν	βάλ-ωμεν	βάλ-οιμεν	–		βαλ-όν
ἐβάλ-ετε	βάλ-ητε	βάλ-οιτε	βάλ-ετε		
ἔβαλ-ον	βάλ-ωσιν	βάλ-οιεν	βαλ-όντων		

παρατηρήσεις

1. Το **απαρέμφατο και η μετοχή αορίστου β΄** των ρημάτων (απλών ή σύνθετων) **τονίζονται πάντοτε στη λήγουσα**: λαβεῖν - καταλαβεῖν, ἰδών - κατιδών.
2. Όλα τα απλά ρήματα στο β΄ πρόσωπο ενικού και πληθυντικού της προστακτικής ανεβάζουν τον τόνο στην προπαραλήγουσα (τα τρισύλλαβα), γιατί η λήγουσα είναι βραχύχρονη (-ε): βάλε - βάλετε, ἄγαγε - ἀγάγετε.
3. Το **β΄ ενικό πρόσωπο της προστακτικής** των ρημάτων **ἔρχομαι, εὕρισκω, λέγω, ὀρῶ και λαμβάνω**, όταν είναι απλά, τονίζεται στη λήγουσα: **ἐλθέ, εὕρέ, εἶπέ, ἰδέ, λαβέ**. Το β΄ πρόσωπο πληθυντικού ανεβάζει κανονικά τον τόνο: ἔλθετε, εὔρετε, λάβετε, εἴπετε, ἴδετε.
4. Όλα τα **σύνθετα ρήματα στο β΄ πρόσωπο** ενικού και πληθυντικού της προστακτικής **ανεβάζουν τον τόνο στην προπαραλήγουσα**: παράλαβε - παραλάβετε, ἔκβαλε - ἐκβάλετε, ἄπελθε - ἀπέλθετε.

Μέσος αόριστος β΄

οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική	απαρέμφατο	μετοχή
ἐβαλ-όμην	βάλ-ωμαι	βαλ-οίμην	–		
ἐβάλ-ου	βάλ-ῃ	βάλ-οιο	βαλ-οὔ		βαλ-όμενος
ἐβάλ-ετο	βάλ-ῃται	βάλ-οιτο	βαλ-έσθω	βαλ-έσθαι	βαλ-ομένη
ἐβαλ-όμεθα	βαλ-ώμεθα	βαλ-οίμεθα	–		βαλ-όμενον
ἐβάλ-εσθε	βάλ-ησθε	βάλ-οισθε	βάλ-εσθε		
ἐβαλ-οντο	βάλ-ωνται	βάλ-οιντο	βαλ-έσθων		

παρατηρήσεις

1. Το **απαρέμφατο** (είτε απλό είτε σύνθετο) **τονίζεται πάντοτε στην παραλήγουσα**: ἐλέσθαι - ἀνελέσθαι, ἰδέσθαι - κατιδέσθαι, ἀγαγέσθαι - ἀναγαγέσθαι.
2. Το **β΄ ενικό πρόσωπο της προστακτικής** των ρημάτων (απλών ή σύνθετων) **τονίζεται στη λήγουσα και παίρνει περισπωμένη**: λαβοῦ - ἀντιλαβοῦ, ἰδοῦ - κατιδοῦ.
3. Αν το ρήμα στο β΄ ενικό πρόσωπο της προστακτικής **σχηματίζει μονοσύλλαβο τύπο και είναι σύνθετο με δυσύλλαβη πρόθεση**, τότε **ανεβάζει τον τόνο στην παραλήγουσα**: (ἔ)χομαι - ἐσχόμην) - σχοῦ, ἀλλά παράσχου, (ἐ)πομαι - ἐσπόμην) - ἐπίσπου.

ΠΡΟΣΟΧΗ!**α.** Η ευκτική του ἔσχον (ἔχω) κλίνεται:

ιδιόρρυθμα, όταν είναι απλή	κανονικά, όταν είναι σύνθετη
σχοίην	παράσχοιμι
σχοίης	παράσχοις
σχοίη	παράσχοι
σχοίημεν/ σχοῖμεν	παράσχοιμεν
σχοίητε/ σχοῖτε	παράσχοιτε
σχοίησαν/ σχοῖεν	παράσχοιεν

β. Οι υποτακτικές **σχῶ** (ἔχω) και **σπῶμαι** (ἔπομαι), όταν βρίσκονται με πρόθεση, ανεβάζουν τον τόνο:

σχῶ	αλλά:	παράσχω	σπῶμαι	αλλά:	ἐπίσπωμαι
σχῆς		παράσχεις	σπῆ		ἐπίσπη
σχῆ		παράσχει	σπῆται		ἐπίσπηται
σχῶμεν		παράσχωμεν	σπῶμεθα		ἐπισπώμεθα
σχῆτε		παράσχετε	σπῆσθε		ἐπίσπησθε
σχῶσιν		παράσχωσιν	σπῶνται		ἐπίσπωνται

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΟΡΙΣΤΟ Β΄

ρήμα	οριστική	υποτακτική	ρήμα	οριστική	υποτακτική
ἄγω	ἡγαγον	ἀγάγω	ἐρωτάω, -ῶ	ἠρόμην	ἔρωμαι
ἄγομαι	ἡγαγόμεν	ἀγάγομαι	εὐρίσκω	ἠϋ(ευ)ρον	εὕρω
αἰρέω, -ῶ	εἶλον	ἔλω	ἔχω	ἔσχον	σχῶ
αἰροῦμαι	εἰλόμην	ἔλωμαι	ἔχομαι	ἐσχόμεν	σχῶμαι
αἰσθάνομαι	ἦσθόμην	αἴσθωμαι	θέω	ἔδραμον	δράμω
ἀμαρτάνω	ἡμαρτον	ἀμάρτω	θνήσκω	ἀπέθανον	ἀποθάνω
ἀνέχομαι	ἠνεσχόμην	ἀνάσχωμαι	λαγχάνω	ἔλαχον	λάχω
ἀπαγορεύω	ἀπεῖπον	ἀπείπω	λαμβάνω	ἔλαβον	λάβω
ἀπεχθάνομαι	ἀπηχθόμην	ἀπέχθωμαι	λαμβάνομαι	ἐλαβόμην	λάβωμαι
ἀπ-όλλυμαι	ἀπωλόμην	ἀπόλωμαι	λανθάνω	ἔλαθον	λάθω
ἀφικνέομαι, -οῦμαι	ἀφικόμην	ἀφίκωμαι	ἐπιλανθάνομαι	ἐπελαθόμην	ἐπιλάθωμαι
βάλλω	ἔβαλον	βάλω	λέγω	εἶπον	εἵπω
βάλλομαι	ἔβαλόμην	βάλωμαι	λείπω	ἔλιπον	λίπω
γίγνομαι	έ-γεν-όμην	γένωμαι	λείπομαι	ἐλιπόμην	λίπωμαι
ἔπομαι	ἐσπόμην	ἐπίσπωμαι	μανθάνω	ἔμαθον	μάθω
ἔρχομαι ή είμι	ἦλθον	ἔλθω	ὀράω, -ῶ	εἶδον	ἴδω